

[Grethe Fenger Møller]

ønsker at skabe de bedst mulige forhold for alle lønmodtagere i det danske samfund, men vi mener, at vores forslag er et af midlerne til at bekæmpe arbejdsløsheden, at det kan hjælpe folk til at komme i arbejde igen.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Fru Grethe Fenger Møller mente, at mine udtalelser hørte hjemme i 1920'erne og 1930'erne. Mine udtalelser var selvfølgelig sådan, fordi de først og fremmest var rettet til det konservative folkeparti, som har vist sig at have en konservativ indstilling, som netop hører hjemme i 1920'erne og 1930'erne, hvor folk skulle spise af hånden, når de var sultne og skulle have arbejde.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg har meget svært ved at se, at det vil løse arbejdsløshedsproblemet, hvis man først psykisk er kørt ned og derefter økonomisk skal køres ned.

(Kort bemærkning).

Grethe Fenger Møller (KF):

Vores forslag hører ikke hjemme i 1930'erne. Vi går ind for, at man bevarer den nuværende understøttelsesordning på 90 pct. for alle inden for det første år. Det, vi ønsker, er at anvende nogle af de samme principper, som vi har i bistandsloven, hvor man siger, at det at blive arbejdsløs, er at komme ud i en situation, hvor man har brug for hjælp. Det er en situation, hvor det offentlige må træde til og sikre, at folk kan bevare deres levestandard.

Hvis det så viser sig, at denne tilstand bliver permanent eller meget langvarig, må det være rimeligt, at man ligesom i bistandsloven siger: ja men folk må ligesom affinde sig med denne situation, de må leve på et andet niveau. Det er ikke et forslag, som rammer de arbejdsløse meget hårdt, men det vil kunne give dem et incitament til at søge arbejde igen.

Det andet, som er det mest væsentlige, er, at det for os har været helt afgørende, at der er en meget snæver sammenhæng mellem udviklingen i dagpengestørrelsen og lønudviklingen. Hvis ikke vi sørger for, at der er

denne snævre sammenhæng, går det helt galt for vores land.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af invalidepensionsloven [af Tove Jørgensen (DKP) m.fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 63. Fremsat 30/1 79).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Erling Jensen):

Kommunisterne har nu for tredje gang inden for en kort periode fremsat fuldstændig enslydende forslag til folketingsbeslutning om ændring af invalidepensionsloven. Forslaget går ud på at ophæve laveste invalidepension.

Ved første fremsættelse af forslaget erklærede den daværende socialminister sig positiv over for det, men udtalte, at det måtte ses i en større sammenhæng, og at der ville blive nedsat et ekspertudvalg. Dette udvalg blev nedsat i efteråret 1977.

Ved næste fremsættelse udtalte min forgænger her i tinget den 4. april 1978, at det nedsatte udvalg skulle tage udgangspunkt i invalidepensionsloven med henblik på en vurdering af, om der er behov for at revidere de grundprincipper, som ordningen har været baseret på siden 1966. Udvalget skal særligt undersøge, om lovens graduering i høje-

[Socialministeren]

ste, mellemste og laveste invalidepension bør ændres.

Jeg kan nu ved den tredje fremsættelse oplyse, at udvalget forventer at afgive betænkning inden dette års udgang, og jeg vil finde det rimeligt at lade denne betænkning være grundlaget for de videre overvejelser. Jeg må derfor i dag afvise forslaget.

Albertsen (S):

Jeg kunne i og for sig henholde mig til det, som socialministeren her har sagt, og også til de udtalelser, der er fremsat ved behandlingen ved sidste fremsættelse af det samme lovforslag, som vi nu for tredje gang præsenteres for. Den tankegang, der ligger bag ved forslaget, er jo den umiddelbart enkle, at den ordning, vi indførte i 1960'erne, og som jeg bl.a. havde lidt med at gøre den gang, skulle ændres, hvorved det, man kalder laveste invalidepension, uden videre skulle afskaffes.

Jeg tror, at man ser lidt for forenklet på den problematik, der her er tale om. Jeg har lejlighed til bogstaveligt talt 2-3 gange om ugen at se på sager af denne art og deltage i drøftelser om, hvorvidt vedkommende efter de skøn, man anlægger, baseret på det materiale, vi har, skal have tilkendt den ene eller den anden grad af invalidepension. Og det er da rigtigt, at ved i øjeblikket at tildele laveste invalidepension vurderer man vedkommandes evne til at komme på arbejdsmarkedet med supplerende indtægter, og disse muligheder er ændret som følge af den store ledighed. Men det bør i samme moment helt klart erindres, at denne vurdering kan ændres og i øjeblikket i høj grad bliver påvirket af udviklingen, således at vi måske ofte drager andre konklusioner end dem, som forslagsstillerne her har gjort.

Jeg mener helt klart, at vi kan ikke på det grundlag, der her er tale om, tage den vidtrækkende beslutning, som man lægger op til, men må mene, at et mere realistisk og mere dækkende arbejdsgrundlag må være helt afgørende for en ændring af den bestående invalidelovgivning.

Derfor kan jeg på socialdemokratiets vegne afvise forslaget og henvise til de bemærkninger, som ministeren kom med, hvorefter vi kan forvente, at der inden for et års tid vil være tale om et mere seriøst arbejdsgrundlag

for ændring af en så vigtig lovgivning som den, vi her drøfter.

Pilgaard Andersen (FP):

Selve intentionerne i forslaget er vi for så vidt enige i, men så slipper vores enighed også op, da selve forslaget ikke udrydder noget af det bureaukrati, som fremskridtspartiet har ønsket udryddet.

Vi er enige i, at den laveste invalidepension er alt for lille. Vi mener, at invalidepensionen skulle være på højde med folkepensionen, således som fremskridtspartiet har foreslået det i sit finanslovsforslag. Det skulle fra den 1. juli 1979 ændres til 2.700 kr. og fra den 1. januar 1980 til 3.000 kr. Samtidig har vi ønsket en forhøjelse af bundgrænsen til 34.000 kr. Det vil nemlig løse en lang række af de skattemæssige problemer, som vores invalidepensionister har. Ligeledes slipper de for at skulle gå tiggergang i mange tilfælde for at få supplerende hjælp. Ved at give dem en pension, de kan leve for, vil vi også løse nogle af de problemer, der er påpeget i slutningsforslaget.

Jeg er bange for, at vi ikke kan gennemføre dette isoleret ved at hæve det til mellemste eller højeste invalidepension, uden at vi begynder at kigge også på de andre ting. Hvis vi i udvalget kan se på de forskellige ting og ligesom få det gjort nemmere for vores folkepensionister og de mennesker, der er blevet tilkendt invalidepensionen, er vi enige heri, men vi skal bare samtidig have løst nogle af de problemer, som vores invalidepensionister og ligeledes vores folkepensionister har. Men fra fremskridtspartiets side vil vi gerne se på forslaget i udvalget, og vi vil selvfølgelig prøve ligesom at påvise nogle af de ting, som fremskridtspartiet ønsker for at lette det for vores folkepensionister og også for vores invalidepensionister.

Holm (V):

Jeg skal på baggrund af, at det er tredje gang inden for de 2 år, der er gået af valgperioden, kommunisterne har fremsat dette forslag, bemærke, at venstre finder det principielt forkert, at et parti i den grad bruger, man kan vist godt sige misbruger, tingets tid til behandling af forslag, der er afvist tidligere, når der ikke er forhold i sagen, der kunne

[Holm]

give folketinget anledning til en anden stillingtagen til forslaget.

Vi har tidligere i dag behandlet en lignende genfremsættelse, og det giver mig anledning til som, man kan vel efterhånden kalde det fredagspolitisk ordfører, at bemærke, at fremsættelsen på nuværende tidspunkt synes både ubegrundet og overflødig. Jeg afviser derfor forslaget og henviser i øvrigt til, hvad venstres ordfører tidligere har sagt i denne sag.

Kjelgaard (KF):

Da mit partis ordfører i den foreliggende sag, hr. Pallé Simonsen, ikke kan være til stede, skal jeg kun meddele, at det konservative folkeparti ikke kan medvirke til forslagets gennemførelse, og i øvrigt henvise til, hvad vor ordfører tidligere har sagt i samme sag.

Therkel Christensen (CD):

På vegne af vor ordfører, fru Yvonne Herløv Andersen, skal jeg sige, at centrumdemokraterne ved forslagets tidligere fremsættelse har erklæret sig positivt indstillet over for dets indhold. Vi vil gerne medgive, at får man tilkendt den laveste invalidepension, er det uhyre vanskeligt at opretholde en anstændig levestandard. Arbejdssituationen gør, at det er meget vanskeligt at supplere denne pension med en arbejdsindtægt.

Ved sidste behandling den 4. april 1978 mente vi i øvrigt, der var flere veje at gå for at løse problemet. Det var rimeligt at undersøge, om der var grundlag for at opregulere den mindste invalidepension i stedet for at lade den bortfalde. Hvilken løsning man vælger, må i øvrigt bero på det efterfølgende udvalgsarbejde, som vi fra CDs side vil gå positivt ind i.

Alfred Andersen (SF):

Da mit partis ordfører, fru Lilli Gyldenkilde, ikke kan være til stede, skal jeg på socialistisk folkepartis vegne sige, at vi er positivt indstillet over for forslaget.

Ved invaliditet forstår man nedsat erhvervsevne, og vedkommende har derfor svært ved at klare den arbejdsopgave, som virksomhederne forlanger. Som kompensati- on for nedsat erhvervsevne har man så i 1966 gennemført en lov indeholdende tre kategori-

er af invalidepensioner. Meningen med denne ordning i sin tid var naturligvis, at selv med nedsat arbejdsevne skulle det være muligt at forblive på sin arbejdsplads. Denne mulighed, må vi erkende, var til stede i 1966, hvor alle var i arbejde, og hvor vi endda importerede arbejdskraft. Derfor var det naturligt, at den laveste invalidepension dengang blev afpasset efter, at det ikke var en pension, man skulle leve af, men derimod en godtgørelse for arbejdstab på grund af nedsat arbejdsevne.

I dag er situationen som sagt en anden. Socialforskningsinstituttet har i 1978 udsendt en bog, som man kalder »Udstødning fra arbejdsmarkedet«. Jeg vil gerne herfra citere:

» . . . svage konjunkturer og ledsagende stor arbejdsløshed giver virksomhederne visse muligheder for at udskifte en del af deres arbejdskraft med ledig arbejdskraft, der anses for mere attraktiv . . . den svageste del af arbejdskraften rammes hårdere, end det ellers ville være tilfældet.«

Der er nogle, der siger, at der ikke er noget nyt i situationen, siden forslaget sidst var fremsat, men der er dog det nye i den, at denne bog er udkommet i september 1978, og den siger en hel del om, hvordan udstødningsprocessen over for de svage i samfundet er.

Det er som sagt den situation, man er i i dag, når man har nedsat erhvervsevne, man bliver skubbet ud, og jeg tror ikke, det står bedre til inden for den offentlige sektor. Man havde den målsætning - jeg ved ikke, om man har den endnu - inden for det offentlige, stat og kommune, at 10 pct. af arbejdsstyrken skulle have beskyttede stillinger, men jeg tror desværre, at det også her er sådan, at man skubber denne arbejdskraft ud til fordel for en mere effektiv arbejdskraft. Derfor er vi som sagt positivt indstillet over for forslaget og det arbejde, der skal foregå i udvalget.

Men jeg vil samtidig sige, at vi har ikke dermed taget stilling til forslagets art, for det glæder mig at høre ministeren sige, at betænkningen endelig er så langt fremme, at der her i næste samling kommer et eller andet forslag. Derfor vil vi selvfølgelig overveje, hvad det er, man fra ministeriets side kunne tænke sig.

Men som sagt mener vi, at dette er et positivt forslag, og at det er nødvendigt, at vi gør

[Alfred Andersen]

noget for disse mennesker, som i øjeblikket bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet på grund af den store arbejdsløshed.

Grethe Philip (RV):

Da vi i sin tid indførte regler om indførelse af en laveste invalidepension, betragtede vi det som et stort fremskridt. Der var en gruppe mennesker med noget nedsat arbejdsevne, som havde vanskeligheder, og som vi skulle hjælpe fra samfundets side.

Vi kan vel ikke nægte, at vilkårene, forholdene i samfundet, nu på mange måder har ændret sig, jeg tænker naturligvis specielt på den store arbejdsløshed, og at der derfor også i forbindelse med tildeling af laveste invalidepension er opstået nogle særlige problemer. Dem er vi gerne med til at se på, men det er da en fast skik her i folketinget, at når der er nedsat et udvalg, som specielt skal se på en opgave og komme med eventuelle forslag til løsning af uheldige sider af lovgivning, træffer vi ikke beslutninger, der er bindende, her i folketinget.

Det vil også betyde for det radikale venstre, at vi meget gerne ser på en afhjælpning af nogle uheldige ting i den lovgivning, vi har, hvis vi kan finde rimelige måder at løse det på, men at vi ikke vil tage stilling, før vi har set udvalgets betænkning.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti har megen sympati for det foreliggende forslag, men vi mener, der skal visse undersøgelser til, bl. a. af, hvor mange der får tilkendt laveste invalidepension, og hvor ofte den må suppleres op med hjælp efter bistandsloven. Det er spørgsmål, der forhåbentlig bliver besvaret i den betænkning, som socialministeren talte om, og man må da håbe, at den vil udmønté sig ret hurtigt i lovforslag.

Venstres ordfører talte noget om fredagsforslag, og jeg kan da kun beklage meget stærkt, at private forslag altid bliver sat på om fredagen. En gang i TV omtalte jeg det uheldige i dette forhold, og resultatet var faktisk, at i nogen tid derefter var der mange af de private forslag, der blev mere fordelt over ugen. Men de forsvandt så igen, og de private forslag er igen fredagsforslag. Jeg kan se, at der stadig er to mennesker tilbage i presse-

logen, og jeg håber, det kan have samme effekt som TV.

Alice Hedegaard (DR):

Under de nuværende forhold med den ulykkelige arbejdsløshed er det gældende system med forskellig invalidepension alt efter graden af den nedsatte erhvervsevne uhensigtsmæssigt og bestemt ikke godt. Selv med en 50 pct.s nedsættelse af erhvervsevnen lader det sig let gøre at bestride et job, men vel at mærke ikke alle slags job. Det er stærkt afhængigt af, hvad éns handicap består af. Men i dag, hvor selv 100 pct. raske personer går ledige, er det praktisk taget umuligt at få et arbejde, hvis man har et handicap, netop fordi det ikke er alt arbejde, man kan bestride, ligesom det oftest skal være et deltidsarbejde.

Når de så yderligere efter at være faldet for 78 dages reglen henvises til bistandshjælp, må det være mere retfærdigt at yde en højere invalidepension i stedet for. Det ville lette det for den, der skal henvende sig på bistandskontoret, ligesom det vil spare personalet på bistandskontoret for nogle klienter. Det kan det nok have behov for med alle de sager, det for tiden har at skulle tage stilling til.

Når man modregner denne bistandsydelse, man i dag supplerer pensionerne med, kan merudgiften vel næppe blive særlig stor, men den reelle udgift kan vi vel få oplyst under udvalgsarbejdet.

Vi havde naturligvis helst set, at invalidepensionisterne kunne få de job, de hver især kunne bestride, men da det grundet landets store arbejdsløshed ikke lader sig gøre, må det være rimeligt, at disse mennesker, som endog ikke kan anerkendes som arbejdsløse, får en anstændig invalidepension. Deres handicap er jo endda som oftest erhvervet gennem deres arbejde.

Retsforbundet kan ud fra disse synspunkter støtte forslaget.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg skal takke fra forslagsstillernes side for den positive modtagelse, forslaget har fået fra både CD, SF, de radikale, retsforbundet og kristeligt folkeparti, og jeg er vidende om, at også VS ved tidligere behandlinger har været positive over for det. Jeg er godt klar

[Tove Jørgensen]

over, at de positive tilkendegivelser måske ikke helt dækker det forslag, vi har fremsat, men i hvert fald dækker de intentionerne i det.

Det er som bekendt sådan, at laveste invalidepension forudsætter en halv arbejdssevne, således at pensionisten skal supplere indtægten ved erhvervsarbejde, og det er umuligt i den nuværende situation med ca. 200.000 arbejdsløse. Derfor er det ikke helt rigtigt at sige, at det skal blive ved med at vente. Jeg synes, det er beklageligt, at der nu er gået 2 år, siden vi først fremsatte forslaget, og først ved udgangen af 1979 får vi en betænkning, der så skal udmøntes i en lovgivning. Det vil sige, at der i 2 år har gået invalidepensionister rundt og har fået indtægter under eksistensminimum, og jeg gad vide – og jeg tror ikke, ministeren kan svare på det her i dag – hvor mange af dem der i dag går på varig hjælp for at få suppleret deres invalidepension op.

Det er jo sådan, at det også belaster det administrative apparat, og derfor er det ikke rigtigt, hvad hr. Pilgaard Andersen sagde, at dette ikke medfører lettelser, for hvis den gruppe af pensionister, der i dag skal henvende sig på bistandskontorerne, fik en højere invalidepension, ville de ikke belaste bistandskontorerne så meget.

Det er beklageligt at se her i dag, at det er de borgerlige partier plus socialdemokratiet, der forhindrer, at vi får en lovgivning igennem, for der ville faktisk være flertal for den, hvis socialdemokratiet ville være med. Det er jo det, vi har set en del gange her i den senere tid.

Hr. Holm sagde, at DKP misbruger tingets tid. Det synes jeg ikke der kan være tale om, så længe der er et reelt problem, der ikke er blevet løst, og jeg er meget enig i det, som hr. Alfred Andersen fra SF nævnte, at der er kommet nye undersøgelser, der meget klart dokumenterer, at vi har ret i, at den gruppe, vi taler om, er den, der bliver udstødt fra arbejdsmarkedet.

Det undrer mig ikke, at de konservative ikke kan medvirke, men det glæder mig til gengæld, at både CD, kristeligt folkeparti og de radikale var så positive, som de var. Det er jo rigtigt, at der finder denne udstødning sted, og det er også rigtigt, som fru Grethe Philip sagde, at forudsætningerne fra dengang, da laveste invalidepension blev gen-

nemført, nu er ganske ændrede, og det er nødvendigt, at vi ser på hele krisesituationen også i denne forbindelse.

Så nævnte fru Grethe Philip, at det er en fast skik, at vi venter, til udvalgene er færdige med at arbejde. Dertil vil jeg da lige sige, at vi har lige hevet sådan noget som skolepansningsordningerne ud af deres sammenhæng. Det behandles i øjeblikket i børnekommissionen, men man har alligevel fremsat lovforslag, der skal løse problemet, fordi man finder det presserende. At det så ikke gøres på den rigtige måde, skal ikke komme denne sag ved.

Jeg vil ligesom fru Inge Krogh meget gerne have nogle konkrete tal for, hvor mange det drejer sig om, og det håber jeg vi kan få i udvalget.

Det er beklageligt, at problemerne omkring invalidepensionister med laveste pension stadig udsættes. Det er helt klart, at efterhånden som krisen er blevet forværret, er forholdene for handicappede i almindelighed blevet værre, og for invalidepensionister er det sådan, at de ikke er i høj kurs på dagens arbejdsmarked. Derfor burde vi løse problemet nu. Det ville for det første betyde, at pensionisterne selv blev skånet for at vente i timevis på bistandskontorerne, og for det andet ville det betyde en aflastning af de hårdt pressede sagsbehandlere, kort sagt en lettelse af det administrative apparat. Jeg finder det derfor urimeligt, at man også i denne omgang gemmer problemet væk i stedet for at løse det og afskaffe denne urimelige ting, der hedder laveste invalidepension. Man burde i stedet erkende, at det mindste man kan byde et menneske, der bliver invalideret, er den mellemste pension.

Man har ikke engang villet tage problemet op i forbindelse med revisionen af arbejdsløshedsloven. 78 dages reglen skal fortsat gælde for pensionister med laveste pension. Hvis de har deltidsarbejde, og hvis de har været deltidsforsikrede, så burde de som minimum have ret til dagpenge i samme omfang som andre deltidsforsikrede.

Hr. Kaj Hansen var under behandlingen af det forrige forslag her inde på, hvor umenneskelig den arbejdsløses situation er. Hvordan tror man så ikke, at situationen er for en invalidepensionist, der er arbejdsløs i længere tid? Vi ved, at udstødningen af de handicappede virker hårdere end for andre,

[Tove Jørgensen]

de føler sig helt ubrugelige, og så giver vi dem ikke engang det minimum, som arbejdsløshedsdagpenge for deltidsansatte udgør, hvis de har gået længere end 2½ måned. Det er simpelt hen for ringe, og det var noget, vi burde have taget ud og løst for længe, længe siden.

Socialministeren (Erling Jensen):

Jeg beklager, at fru Tove Jørgensen synes at dele indledderne op i nogle, der er tilhængere, og nogle, der er modstandere. Det er jo ikke tilfældet. Tværtimod har de af os, der har ment at burde afvente en undersøgelse, udtrykt vor positive holdning til, at såfremt udviklingen er løbet fra den nuværende opdeling, så må den ændres.

Jeg har et meget stærkt indtryk af, at ved sidste behandling af dette enslydende forslag var der i dette folketing en meget bred forståelse for, at hele spørgsmålet om førtidspension, herunder de tre former for invalidepension, nu kom til at indgå i et seriøst udvalgsarbejde. Jeg deler fru Grethe Philips opfattelse af, at når jeg i dag er i stand til at oplyse, at dette udvalgsarbejde er nået så langt, at en betænkning vil kunne forventes at foreligge i indeværende år, så skylder vi hinanden og dette grundige udvalgsarbejde at se disse ting i den nødvendige sammenhæng, i det øjeblik udvalgsarbejdet giver anledning til overvejelser her i tinget.

Albertsen (S):

Hvis fru Tove Jørgensen føler det som sin opgave her i dag, at vi skal tale os væk fra hinanden, så skal fru Tove Jørgensen bare tage ordet et par gange til og tale i samme tone og ud fra samme holdning som den, hun præsenterede for et øjeblik siden. Det må jo skyldes mangel på god vilje – og den mener jeg i og for sig at man altid må mobilisere, når man drøfter ting af så alvorlig karakter som dette – når den holdning, som jeg gav udtryk for, opfattes af fru Tove Jørgensen som negativ. Fru Tove Jørgensen har enten ikke forstået, hvad jeg har sagt, eller også må jeg have udtrykt mig usædvanlig uklart, hvad jeg ikke mener i dette eller i andre tilfælde at have gjort.

Det ville være usagligt og urimeligt at acceptere det, som fru Tove Jørgensen her kræver på sit partis vegne, alene at koncentrere

ændringerne i invalidelovgivningen om det, som fru Tove Jørgensen her fremfører. Det er klart, at det er et væsentligt problem i den revision, som forestår, men det er kun et led i en væsentlig revision, og derfor ville vi gøre pensionisterne, in casu invalidepensionisterne, en bjørnetjeneste, hvis vi alene koncentrerede os om dette isolerede hjørne af den politik, der findes.

Derfor er det klart, at det er sagligt rigtigt at afvente den samlede kommissionsbetænkning, så vi dermed har et mere seriøst grundlag for ændringer på dette område, som vi alle er interesserede i, og som næsten alle, så vidt jeg har forstået det, har en positiv holdning over for.

Pilgaard Andersen (FP):

Jeg forstår ikke, at fru Tove Jørgensen kunne misforstå mig. Vi er da enige i intentionen, men jeg har dybe bekymringer for de mennesker, der skal stå på socialkontoret og skal have ekstra bistand, for at de kan klare sig.

Så vil jeg da egentlig gerne spørge fru Tove Jørgensen, om hun ikke er enig i, at vi bør have lavet en administrationslempelse på dette område, sådan at vi kan give ens beløb til alle, sådan at vi kan give folk en pension, de kan leve af, uden at de skal være afhængige af andre former for tilskud. Vi skal bare give ens beløb til alle, så vil vi løse en lang række af disse problemer.

Holm (V):

Jeg synes nok, at denne debat med al tydelighed har vist, at denne genfremsættelse og denne behandling af forslaget har været ganske overflødig. Det være også et svar til fru Inge Krogh.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg vil gerne sige til hr. Albertsen, at det ikke var min hensigt, at vi skulle tale os væk fra hinanden, men der er jo et gammelt ordsprog, der siger, at mens græsset gror, så dør hørsemor.

Det, jeg gjorde opmærksom på, var, at der nu er gået 2 år, siden vi fremsatte forslaget første gang, og der er reelt ikke sket noget for denne gruppe mennesker. Det er ikke rigtigt, hvis hr. Albertsen nu vil skyde os i skoene, at vi ikke ønsker andre ændringer

[Tove Jørgensen]

for invalidepensionisterne end dette. Vi har taget dette spørgsmål ud af sammenhængen, fordi vi ikke mente, at det kunne afvente en udvalgsbehandling. Vi mente, at vi faktisk måtte gøre et eller andet allerede på nuværende tidspunkt.

Jeg vil godt sige til hr. Pilgaard Andersen, at naturligvis går DKP ind for administrative lempelser dér, hvor det er muligt. Men vores indtryk er, at det er, fordi der er for lidt personale, og selvfølgelig fordi der er krise, at der er så stort et pres på bistandskontorerne. Det problem har vi jo også stillet forslag om at løse ved at give kommunerne mulighed for at ansætte mere personale.

Vi er selvfølgelig også enige i, at pensionerne skal være så store, at folk kan leve af dem, uden at de skal op og vende vrangen ud på sig selv, hvis de har en lille ekstraudgift.

Jeg synes ikke – det må jeg sige én gang til til hr. Holm – at situationen ikke har ændret sig. Det er trods alt sådan, at arbejdsløhedssituationen er blevet værre siden 1977, og den bliver hele tiden værre, og så bliver den altså også værre for den gruppe mennesker, det her drejer sig om.

Til sidst vil jeg gerne spørge ministeren, om han da i hvert fald vil være villig til i mellemtiden, indtil udvalgsbetænkningen foreligger, og indtil der kan komme en ændring på dette område, at sikre, at invalidepensionister med laveste pension i bistandshjælp får mindst en hjælp, der svarer til højeste invalidepension. Det burde egentlig være en ganske rimelig ting, at man pålagde kommunerne, at der ikke til denne gruppe mennesker kan ydes en hjælp, der er lavere end mellemste invalidepension.

(Kort bemærkning).

Albertsen (S):

Det må skyldes ukendskab til denne lovs administration, når den bemærkning før fremkom. Disse bestemmelser og afgørelser med henblik på placering, laveste, mellemste eller højeste invalidepension, førtidig folkepension eller enkepension, træffes af en række navn landet over. Det ville være at tillægge disse mennesker mangel på forståelse af deres job, hvis de blindt afgjorde disse sager, som om der var fuld beskæftigelse i dette land, og ikke var opmærksomme på proble-

matikken som følge af, at der ikke er fuld beskæftigelse. Det vurderer vi selvfølgelig i disse nævn rundt omkring – jeg har selv haft den glæde at være medlem af et af dem – ud fra de givne forhold, og derfor er denne henstilling ganske overflødig.

(Kort bemærkning).

Tove Jørgensen (DKP):

Nej, det er den nu rent faktisk ikke, der findes jo mennesker, der har fået tildelt laveste invalidepension; det er altså ikke nye sager, vi taler om. Der findes mennesker, der har haft arbejde, og som er blevet arbejdsløse i den nuværende situation, og de skal op på bistandskontorerne og søge supplerende hjælp, for ellers har de simpelt hen ikke nok til at eksistere for, hvis de har gået ud over de 78 dage, hvor de kan få arbejdsløshedsdagpenge. Og så er der altså forskellig administration i kommunerne. Nogle går over på varig hjælp, og så får de et meget, meget lavt beløb, måske ikke engang svarende til det, jeg her taler om, nemlig mellemste invalidepension.

Det var i hvert fald en ting, jeg mener socialministeren kunne sikre, hvis der var politisk vilje til det, at man ikke gik længere ned, at der lå nogle retningslinjer her, for det kan ikke være rigtigt, at mennesker med laveste invalidepension skal være henvist til at gå på halv varig hjælp på bistandskontorerne.

Alfred Andersen (SF):

Nu skal man passe på fra socialdemokratiets side ikke at gøre sagen mere kompliceret, end den er, for jeg har da erfaret tidligere, at man godt kan komme med nogle nye forslag, inden en betænkning er færdig. Jeg kan såmænd godt nævne nogle, det er ikke derfor.

Det, det drejer sig om, er, at jeg formoder, at den betænkning, der kommer, ikke går ud på, at vi skal tilbage til den laveste invalidepension. Altså kan vi roligt sløjfe dette punkt, for det er jeg helt sikker på at betænkningen ikke vil forlange at vi skal frem igen. Derfor mener jeg, at det er at gøre en sag kompliceret, hvis man mener, at der er nogle problemer med disse invalidepensionister, fordi de er udstødt af arbejdsmarkedet.

Man kan godt sige, at i dag gennemfører vi afskaffelse af den laveste invalidepension.

[Alfred Andersen]

Det er givet, at når betænkningen kommer, så skal vi forbedre hele lovgivningen, men jeg tror ikke, der er noget som helst forgjort i, at vi allerede på nuværende tidspunkt giver dem med den laveste invalidepension denne håndsækning.

Socialministeren (Erling Jensen):

De seneste indlæg har været præget af nogle helt ekstraordinære synspunkter i forhold til udvalgsarbejdet. SFs repræsentant mener, at vi uden at kende udvalgsarbejdets resultat, før det er færdigt, skal gætte på, hvad det kommer til at gå ud på, og lovgive derudfra. Og fru Tove Jørgensen beder mig om at foretage mig noget i mellemtiden, som fru Tove Jørgensen med sit udmærkede kendskab til lovgivningen ved at jeg ikke har hjemmel til.

(Kort bemærkning).

Alfred Andersen (SF):

Det var en forkert fortolkning, hr. minister. Jeg sagde, at man uden risiko godt kunne vedtage dette forslag.

(Kort bemærkning).

Tove Jørgensen (DKP):

Det er flere gange her i dag sagt, at det er et overflødigt forslag. Ministerens sidste bemærkninger viser netop, at det ikke er overflødigt, at vi burde gøre noget nu, indtil der kommer til at foreligge en konkret lovgivning, der i almindelighed letter situationen for pensionisterne. Det er gjort aldeles tydeligt af ministerens seneste bemærkninger.

Socialministeren (Erling Jensen):

Jeg tror, jeg kan sige til de to sidste indlæg fra ordførerne for SF og for Danmarks kommunistiske parti, at det eneste, jeg har givet udtryk for – og det tror jeg er rigtigt – er, at jeg ikke relativt få måneder før afslutningen af et meget vidtgående udvalgsarbejde, der skal se al førtidspension i en større sammenhæng, vil foruddiskontere noget af det, der måtte komme ud af et sådant udvalgsarbejde. Jeg gad se, hvordan vi nogen sinde i fremtiden kunne få seriøse mennesker til at bruge hundredvis af timer på et seriøst udvalgsarbejde, hvis vi i denne kreds valgte, når vi

først havde sat det i gang, alligevel ikke at afvente det.

Der kan være udvalgsarbejde, der er så langvarigt, at man siger, at vi må foretage os noget undervejs, men jeg har jo netop erindret denne forsamling i dag om, at det var i april 1978, min forgænger gjorde opmærksom på, at udvalget var nedsat, og i dag gør jeg opmærksom på, at udvalgsarbejdet – de, der kender hele førtidspensionsområdet, ved, at det er overordentlig omfattende – vil blive afsluttet inden for indeværende år.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Fru Tove Jørgensen har ordet for en kort bemærkning, og dermed slutter vi disse korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Tove Jørgensen (DKP):

Det, jeg siger nu, skal betragtes som en analogi.

Det, socialministeren her siger, får mig til at undre mig aldeles over, at socialministeren ikke har henvendt sig til sin kollega undervisningsministeren og sagt: det er ganske forkert, at man i øjeblikket tager en skolepasningsordning ud af socialministeriets regie og laver lovgivning på i undervisningsministeriet, al den stund børnekommissionen sidder og arbejder med sagen og ventes at komme med noget om et halvt år.

Det kan altså lade sig gøre i det ene tilfælde, fordi der er politisk vilje til det, men det kan ikke lade sig gøre i det andet tilfælde, fordi der reelt, uanset hvad man siger, ikke er politisk vilje til stede i socialdemokratiet til at løse problemerne for dem, der har laveste invalidepension, og som er blevet udstødt af arbejdsmarkedet på grund af krisen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
 vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, be-

[Anden næstformand]

tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Udtræder: Johan Philipsen
Nyt medlem: Brøndlund Nielsen

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Hjortlund Christensen* har meddelt mig, at han på grund af sygdom nedlægger sit mandat som medlem af folketinget med virkning fra den 15. marts.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljø- og planlægningsudv. (1/3 79):

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 6. marts kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste anden næstformand til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste anden næstformand til den omdelte ugeplan.

Modet hævet kl. 14.46
